

Automobilový sektor táhne průmysl i exportní aktivitu nahoru

Duben vyzněl pro českou ekonomiku příznivě. Po stagnaci v prvním čtvrtletí dynamika průmyslu příjemně překvapila, vzhůru ji táhla zejména výroba aut a strojů, která následně pomohla i zahraničnímu obchodu k vyššímu přebytku. Rovněž zveřejněný index nákupních manažerů PMI signalizuje zastavení sestupného trendu v průmyslu.

Průmyslová produkce v dubnu zrychlila meziroční růst na 3,3 % z březnových 0,2 %. Za silnějším růstem stál zejména dobrý výkon automobilového průmyslu, odvětví výroby kovových konstrukcí, jakož i sekce rozvodů elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu. Meziměsíčně byla průmyslová výroba reálně vyšší o 0,8 %. I přes silná dubnová data i nadále očekáváme trendové zpomalení tempa růstu průmyslové produkce. Utrvují nás v tom jak přicházející předstihové indikátory, tak i čtvrtletní čísla, jež mají vyšší vypovídací schopnost. Očekávané zpomalení pramení z určité nasycenosti evropského automobilového trhu, jakož i z poklesu automobilového trhu v Číně, který odebírá automobily z Německa, což se posléze přelévá v klesající německou poptávku po českých subdodávkách.

Ze **sekcí průmyslu dvě vykázaly růst a jedna pokles**. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu rostla meziročně nejrychleji (+6,5 %), zpracovatelský průmysl též vykázal růst (+3,1 %), naopak těžba a dobývání mírně klesla (-1,3 %). **Ve zpracovatelském průmyslu** produkce meziročně vzrostla v 15 odvětvích a snížila se v 7 odvětvích. Nejvyšší tempo růstu vykázal farmaceutický průmysl (+27,7 %), naopak nejvyšší pokles vykázalo odvětví zpracování dřeva (-6,0 %). Automobilový průmysl vykázal meziroční růst o 5,4 %.

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách v dubnu 2019 meziročně vzrostly o 7,5 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily v běžných cenách o 4,8 %. Domácí tržby, které zahrnují i nepřímý vývoz prostřednictvím neprůmyslových podniků, v běžných cenách vzrostly o 11,3 %. Hodnota **nových zakázek** v dubnu 2019 ve sledovaných odvětvích meziročně vzrostla o 9,0 %. Nové zakázky ze zahraničí se zvýšily o 9,0 %, zatímco tuzemské nové zakázky vzrostly o 9,1 %.

Květnová úroveň indexu PMI v českém zpracovatelském průmyslu byla stejná jako v dubnu, tedy 46,6 bodu. Ačkoli se indikátor stále nachází pod hranicí oddělující růst od kontrakce, pozitivní zprávou je, že **stagnace indexu indikuje přerušení předchozího několik měsíců trvajících zhoršování**. Stále však platí, že aktuální hodnoty indexu potvrzují momentální spíše negativní náladu v českém průmyslu. Mírně příznivě překvapil květnový PMI v Číně (stagnace ve výši 50,2 oproti očekávanému poklesu). Naproti tomu hodnota pro Německo (44,3 bodu) vyšla podle očekávání a potvrzuje, že německý průmysl zatím pořád ještě hledá novou sílu.

Solidní výroba nejdůležitějších českých exportních artiklů se projevila i v zahraničním obchodě. **Zahraniční obchod se zbožím v dubnu pokračoval v růstovém trendu**, a to nejvyššími tempy od začátku letošního roku. Celkový objem vyvezeného i dovezeného zboží byl vyšší než před rokem, stejně tak se navýšil i přebytek obchodní bilance. Pozitivní dopad na výkon zahraničního obchodu mělo především obchodování se stroji a dopravními prostředky, kde se dařilo vývozu ve všech podskupinách zboží. Dobře si vedl i vývoz osobních automobilů, a to navzdory dlouho panujícímu útlumu na evropských automobilových trzích.

Podle přeshraniční statistiky se zvýšila hodnota vývozu meziročně o 9,0 % na 386,7 mld. Kč, dovozu o 7,7 % na 338,7 mld. Kč. Bilance zahraničního obchodu vykázala přebytek 48,0 mld. Kč, který byl meziročně vyšší o 7,8 mld. Kč. Za leden až duben dosáhl celkový přebytek obchodní bilance 185,8 mld. Kč, což je o 26,3 mld. Kč více než ve stejném období loňského roku, protože vývoz letos rostl prozatím o 6,4 % a dovoz o 5,2 %.

Zdroj: ČSÚ, Markit, MPO

Z DOMOVA

Dařilo se i stavebnictví

Stavební produkce v dubnu 2019 meziročně vzrostla o 8,9 %, stejně jako po očistění dat o kalendářní vlivy. Při zohlednění sezónních vlivů však nastal meziměsíční pokles o 0,4 %. Ze sekcí stavebnictví vykázalo růst pozemní stavitelství o 6,5 % a inženýrské stavitelství dokonce o 16,8 %. Vliv srovnávací základny se v dubnu v pozemním stavitelství, které vycházelo z vysoké základny (duben 2018 +10,8 %), příliš neprojevil. U inženýrského stavitelství se efekt srovnávací základny taktéž neprojevil, jelikož vycházelo z prakticky neutrální základny (duben 2018 -0,3 %). I tak vykázalo velmi vysoký růst. Počet zahájených bytů v dubnu 2019 meziročně vzrostl o 34,2 % na 3 341 bytů. Počet dokončených bytů pak meziročně vzrostl o 26,5 % na 2 736 bytů. V rodinných domech došlo k poklesu o 4,6 % a v bytových domech vzrostl počet dokončených bytů více jak trojnásobně.

Zdroj: ČSÚ, MPO

Deficit státního rozpočtu zatím narůstá

Schodek státního rozpočtu ke konci května stoupl na 50,9 mld. Kč z dubnových 29,7 mld. Kč. Loni v květnu skončilo hospodaření státu ve schodku 23,1 mld. Kč. Meziroční srovnání je negativně ovlivněno mimo jiné tím, že v loňských prvních čtyřech měsících získal rozpočet mimořádně 20,7 mld. Kč jako část závěrečných plateb z EU fondů vztahujících se k programovému období 2007 až 2013. Pro letošní rok je rozpočet schválen se schodkem 40 mld. Kč.

Zdroj: MF

Maloobchodní tržby v dubnu překonaly očekávání

Maloobchodní tržby v dubnu vzrostly meziročně o 6,9 %. Tomuto solidnímu růstu pomohly Velikonoce, které se přesunuly z loňského března. Ale i po očistění o tento efekt vzrostly tržby o slušných 5,4 %. Přítomnost svátků pomohla obchodníkům s potravinářským zbožím, jejichž tržby po pomalejším rozjezdu na začátku roku přidaly meziročně 5,6 %, ale i poptávka po nepotravinářském zboží zůstala silná (+6,0 %). Tržby za pohonné hmoty stouply o 3 %. Nákupnímu apetitu pomáhá nejen dobrá situace na trhu práce, ale i fiskální politika vlády, která podporuje růst mezd. Spotřebitelská poptávka tak i letos zůstane hlavním tahounem ekonomického růstu, přičemž maloobchodní tržby by si měly za celý letošní rok připsat 3,5 %.

Zdroj: ČTK

Textilka Veba ustála nejhorší krizi

Pohraniční Broumov stoupá i padá s výkony zdejší textilky Veba. Před několika lety firma trhala rekordy v exportu do Afriky, v roce 2013 dostala cenu za nejstabilnější firmu České

republiky díky poptávce po africkém brokátu. Poslední rok však čelila insolvenční. Teď má znovu naději. Věřitelé a poté i Krajský soud v Hradci Králové odsouhlasili reorganizační plán podniku. Ve prospěch Veby hovoří i to, že se jedná o inovativní podnik z tuzemské exportérské špičky, který ve svém oboru žakársky tkaných bavlněných tkanin snese světové srovnání. Schválení reorganizačního plánu je pozitivně zprávou, jak to bude s novým investorem, se teprve uvidí.

Zdroj: ČTK

Mzdy dále rostly ...

Průměrná hrubá měsíční mzda v ČR v 1. čtvrtletí 2019 meziročně vzrostla o 7,4 % na 32 466 Kč. Reálně, tedy při zohlednění inflace, stoupla mzda o 4,6 %. Stále ale platí, že na průměrnou mzdu dosáhne méně než polovina zaměstnanců. Medián mezd byl meziročně vyšší o 7,4 % a dosáhl částky 27 582 Kč. Trh přitom očekával, že zpomalující se hospodářský cyklus se začne propisovat i do růstu mezd. Nejvyšší mzdový nárůst proběhl v sektorech, kde rozhodoval stát zvyšováním mzdových tarifů (o cca 7-10 %). To platilo v odvětví kulturní, zábavní a rekreační činnosti, ve vzdělávání, zdravotní a sociální péči a veřejné správě a obraně.

... v průmyslu méně ...

V průmyslu byl mzdový nárůst slabší (o 6,5 % na 32 054 Kč). Z něj pak nejvíce přidaly mzdy v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla (o 7,2 % s třetí nejvyšší mzdou 51 338 Kč ze všech odvětví). V dominantním zpracovatelském průmyslu stouply mzdy (o 6,4 % na 31 798 Kč). Z ostatních odvětví rostly mzdy nejrychleji u administrativních a podpůrných činností, velkoobchodu a maloobchodu. V sektoru ubytování, stravování a pohostinství zůstaly mzdy nejnižší.

... nejvíce v bankovníctví a pojišťovnictví

Meziroční nárůst byl tentokrát vysoký v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (o 8,3 %), kde mzdy dosáhly nejvyšší úrovně mezi všemi odvětvími, a to 59 869 Kč a svou výši překonaly dosud vedoucí odvětví informační a komunikační činnosti.

Zdroj: ČSÚ

Strojírenství čeká mírný pokles

Strojírenství, na které připadá skoro polovina českého exportu, se připravuje na ochlazení v oboru. Podle více než stovky firem dotázaných v pravidelné anketě společnosti CEEC Research čeká letos klíčový sektor tuzemské ekonomiky pokles o půl procenta. Ještě před několika měsíci byli manažeři v odhadech optimističtější – počítali s růstem 1,3 %. Výraznější zlepšení nečeká většina strojařů ani v roce 2020 a predikuje další snížení o 0,4 %. Největší obavy budí útlum německé výroby a exportu a také mezinárodní situace - především obchodní války vyvolávané

americkým prezidentem, hrozba cel uvalených na Evropu a také možný tvrdý brexit.

Zdroj: ihned.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Ekonomika eurozóny zrychlila růst

Mezičtvrtletní růst ekonomiky eurozóny v 1. čtvrtletí 2019 zrychlil na 0,4 % z 0,2 % v závěru loňského roku. Ekonomika eurozóny těžila z obnovení hospodářského růstu v Německu a z konce recese v Itálii. V meziročním srovnání se HDP eurozóny zvýšil o 1,2 %, tedy stejným tempem jako v loňském čtvrtém kvartálu. V celé Evropské unii mezičtvrtletní hospodářský růst zrychlil na 0,5 % z 0,3 % a tempo meziročního růstu zůstalo na 1,5 %. Nejvýraznější mezičtvrtletní růst v rámci členských zemí EU podle dostupných údajů vykázalo Chorvatsko, kde se HDP zvýšil o 1,8 %. Za Chorvatskem následovaly Maďarsko a Polsko s růstem 1,5 %. V České republice se HDP zvýšil o 0,6 %.

Pramen: Eurostat

Inflace v eurozóně prudce zpomalila

I přes pokračující pokles míry nezaměstnanosti zůstává inflace v eurozóně na stále nízké úrovni. Předběžný odhad Eurostatu indikuje, že inflace v eurozóně zpomalila v květnu z dubnových 1,7 % na 1,2 %. To bylo víc, než se čekalo. Ceny táhnou nahoru především energie a potraviny. Naopak jádrová inflace dosáhla jen 0,8 %, a to i přesto, že míra nezaměstnanosti se v dubnu o desetinku snížila na 7,6 %, zatímco před rokem byla 8,4 %. Inflační tlaky tak zůstávají, i přes postupné zlepšování situace na trhu práce, velmi umírněné, což dále odsouvá okamžik prvního zvýšení úrokových sazeb ECB na konec příštího roku. Nejnižší míru nezaměstnanosti má ČR (2,1 %), následuje Německo (s 3,2 %). Na opačném konci zůstává Španělsko (13,8 %) a Řecko (18,5 %).

Zdroj: ČS, MPO

ECB ponechává úroky beze změny

Evropská centrální banka podle očekávání ponechala své úrokové sazby na rekordních minimech. Předpověděla rovněž, že sazby zůstanou na současných úrovních přinejmenším do poloviny příštího roku. Základní úroková sazba ECB je nyní na nule a depozitní sazba činí dokonce minus 0,4 %. To znamená, že komerční banky musejí za uložení svých peněz u ECB platit.

Zdroj: Patria.cz

Hrozba regulace prudce sráží hodnotu digitálních obrů

Akcie společnosti Alphabet negativně reagují na údajnou snahu amerického ministerstva spravedlnosti zahájit antimonopolní vyšetřování jedné z jeho dceřiných firem – společnosti Google. Prudce klesá i hodnota akcií Facebooku a Amazonu. V pondělí akcie

Alphabetu, který je mateřskou společností amerických antimonopolních úřadů. kroky Trumpovy administrativy namířené proti Google, poklesly o téměř sedm procent na Ministerstvo spravedlnosti podle serveru globálním technologickým hráčům. 1032 dolarů. Jejich cena se tak nachází na Bloomberg připravuje vyšetřování Zdroj: ihned.cz nejnižší úrovni od letošního ledna. Na vině jsou technologického obra, které by mohlo vést k jeho budoucí regulaci. Jednalo by se tak o první zprávy o možném přísnějším postupu ze strany

High-tech byznys pomáhá handicapovaným

Technologické startupy přenášejí nejnovější poznatky do výroby asistenčních pomůcek pro handicapované. To, co dřív nebylo vůbec představitelné, může být brzy běžné. Na trhu je například hůl pro nevidomé, napojená na internetové mapy s navigací od Google; švýcarský startup Scewo zase umožní handicapovaným vyjet a sjet schody.

Výrobky využívají technologie jako je internet, umělá inteligence či internet věcí. Jsou to prostředky, které v budoucnu pomohou zvládnout různé handicap, např. pohybové a zrakové. Podle společností Zion Market Research and Coherent Market Insights globální hodnota trhu asistenčních pomůcek vzroste ze 14 miliard dolarů v roce 2015 na 30,8 miliard v roce 2024.

Tato oblast přilákala například Švýcarskou společnost Scewo. Startup vyvinul invalidní vozík, který lze ovládat přes chytrý telefon. Umí zdolávat různé druhy překážek a má také speciální pásový podvozek, který vyjede či sjede schody. Speciální vozík se na trhu objeví ke konci roku 2019. Zakladatel a ředitel Scewo Bernhard Winter říká, že hlavní motivací je snaha vrátit handicapovaným mobilitu a svobodu.

Pokroku se dočkala i nositelná technika. Startup MyoSwiss ze švýcarského Curychu přišel s oblekem, který textil kombinuje s prvky robotiky. Úbor, který váží o něco méně než pět kilogramů, je vybaven svalovou vrstvou a senzory na kolenou a kyčlích, které usnadňují mobilitu lidem s pohybovými problémy. Senzory poznají, jaký pohyb chce člověk udělat, a pomáhají jeho provedení. Oblek je určen těm, kteří stále mohou sami chodit, nicméně mají potíže například se vstáváním ze židle nebo s chůzí do schodů. Oblek letos dvěma lidem pomohl účastnit se curyšského maratonu.

Pokročilé technologie dávají větší naději na pohodlnější život i nevidomým. Inženýři turecké společnosti Young Guru Academy vyvinuli chytrou hůl pro nevidomé. Co kouzelná hůl jménem WeWalk umí? Pomocí vibrací varuje uživatele před překážkami v cestě, které jsou nad úrovní hrudníku. Umožňují to ultrazvukové senzory. Majitel může hůl spárovat s chytrým telefonem a nechat se navigovat k cíli pomocí integrovaného hlasového asistenta, využívajícího mapy od společnosti Google. Hůl toho ale může umět ještě víc, jak popisuje Kursat Ceylan, zakladatel startupu, který je od narození slepý: „Jako nevidomý se ztrácím v metru. Netuším, který autobus právě přijíždí. Nebo jaké obchody jsou kolem mě. Všechny tyto informace mě může hůl WeWalk dát.“

Jedná se o skutečně ohromující počiny, které mohou někomu výrazně pomoci. Má to však jeden háček. S největší pravděpodobností budou tyto pomůcky velmi drahé a tím i nedostupné drtivě většině lidí se zdravotním postižením.

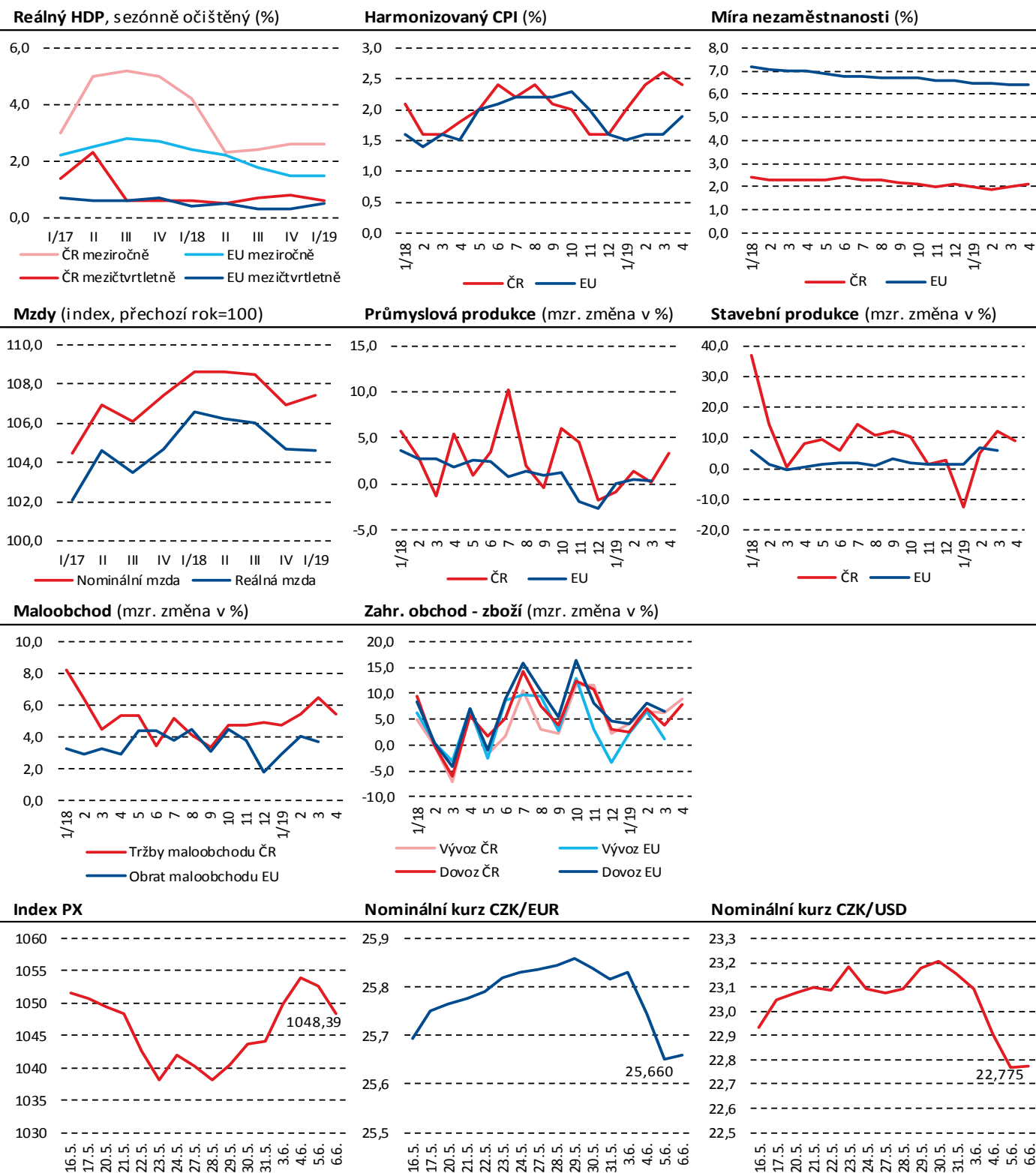
Zdroj: iDnes.cz

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 10. do 14. června 2019

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen (květen 2019)
STŘEDA	
ČTVRTEK	Eurostat: Průmysl (duben 2019)
PÁTEK	

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO